

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

kleuteronderwijs

“Kijk, zo leven wij”

doelstellingen

Dit schooljaar gingen er verbouwingswerken door in de school. De verhuis van de kinderen van de lagere school naar Laken en de verhuis van de kleuters naar containerklassen, liet bij de kleuters een grote indruk na. Daarom ontstond het idee om een project op te zetten rond de verbouwingswerken. Tijdens het eerste trimester experimenteerden de kleuters met bouwmaterialen. Tijdens het tweede trimester werd het bouwproject doorgetrokken op wereldvlak. De kleuters werden bewust gemaakt van de levensomstandigheden en de culturele verschillen en gelijkenissen in andere landen.

educatieve activiteiten

- tijdens het 1ste trimester experimenteerden de kleuters met allerhande bouwmaterialen en gingen ermee aan de slag
- in januari landde op de speelplaats een grote luchtballon met daarin Fien, een pop die de wereld had rondgereisd. De kleuters maakten kennis met Fien. Zij vertelde aan de hand van foto's en voorwerpen welke landen zij bezocht had. De kleuters kwamen zo op een speelse en creatieve manier te weten welke de levensomstandigheden zijn in verschillende landen
- de kleuters bouwden verschillende soorten huizen, tempels, iglo's, hutten, ... Hierbij werd vermeden dat ze een vertekend beeld zouden krijgen van de woonomstandigheden bij de verschillende volkeren. Zo leerden ze dat niet alle Eskimo's in iglo's of Afrikanen in hutten wonen, ...
- aan de hand van de koffer 'Kijk, zo leven wij' verdiepten ze zich verder in de levensomstandigheden en dagdagelijkse bezigheden van kinderen over de hele wereld. Op een grote zelfgemaakte wereldbol werden de verschillende culturen visueel voorgesteld
- de kleuters maakten ook kennis met Mama Leona van de Integratiedienst Leuven die de kinderen meenam naar de markt in Afrika.
- in juni bezochten ze Planckendael en trokken met een reiskoffer naar een Afrikaans dorp.
- ouders kwamen naar de school en vertelden over hun land, leerden een lied aan in de eigen taal en hielpen bij verschillende activiteiten.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator Sint-Michiëlsschool
 Leopold I-straat 362
 1090 Brussel (Jette)
 Tel. 02/428 68 54
 sint-michiëlsschool.jette@vgc.be
contactpersoon Griet Van Aert

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

basisonderwijs

*'Advertentie gevonden in Royalty: prins zkt lief...
mrtalg, stoer, knp, vrgzel'*

doelstellingen

De kijk en beleving van de wereld bij kinderen verbreden, hen nieuwe uitdagingen bieden op muzisch vlak, hen leren hun waardering voor andermans inbreng, cultuur, taal ... te uiten en respect opbrengen voor nieuwe materialen, smaken, gebruiken ... hen initiatief laten nemen om een klassenhoek uit te bouwen zodat hun gekozen land er vorm krijgt. Via muziek uit verschillende landen komen ze tot nieuwe lichaamsexpressie en bewegingsvormen. De kinderen stimuleren om hun mening te uiten in de groep en actief de Nederlandse taal te gebruiken. Ouders actief bij het project betrekken.

educatieve activiteiten

Er wordt gestart met een toneeltje op de speelplaats waarbij kinderen en ouders kennismaken met prins Remko en zijn vader en met het probleem 'prins Remko vindt geen lief'.

In de klassen leren de kleutertjes aan de hand van het verhaal 'prins Arthur en prinses Leila' en d.m.v kledij, muziek, dans, beeldende expressie ... de wereld van prinsen en prinsessen kennen.

In de lagere school zoekt elke leerkracht informatie over landen, die dan elke klasgroep verder zal uitwerken.

In de 2de en 3de week worden er in de afdelingen KO en LO apart klasoverschrijdende ateliers georganiseerd waaraan ook ouders kunnen meehelpen. Elke groep bouwt een hoek uit rond het gekozen land en schenkt aandacht aan zoveel mogelijk aspecten (voeding, muziek, kledij, kleuren ...)

Tijdens het 'openschooluur' op 5 maart stelt elke klas zijn lokaal open voor ouders, leerlingengroepen en kinderjury. Deze beoordeelt het geleverde werk en reikt prijzen uit.

Op zaterdag 8 maart is het schoolfeest tevens het ultieme toonmoment voor ouders en vrienden, waar zal blijken of prins Remko zijn ware heeft gevonden.

tijdstip schooljaar 2007 – 2008
organisator Basisschool Vier Winden
 Merchtemsesteenweg 9
 1080 Brussel (Sint-Jans-Molenbeek)
 Tel. 02/411.73.14 Fax 02/411.57.42
 vier.winden.basisschool@scarlet.be
contactpersoon Kris Van den Broeck

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

basisonderwijs

“Een wereld vol kunst”

doelstellingen

de school integreert mondiale vorming reeds in verschillende vakken. Dit jaar verweefden ze mondiale vorming doorheen haar kunstproject.

educatieve activiteiten

- vanuit de invalshoek 'kunst' de leerlingen trachten doorheen de verschillende werelddelen te leiden. Aangezien kunst een universeel begrip is, werd via een bevraging gepeild naar de interesses van de kinderen. Daaruit bleek dat ze het liefst rond kunst uit de wereld wilden werken.

Er werd een schema vastgelegd om met alle klassen van het lager én kleuteronderwijs kunst uit de hele wereld te bekijken, erover te leren en ook zelf te maken. Elke klas werkte rond kunst uit een ander werelddeel:

- kleuterklassen: kunst uit België en de buurlanden
- 1ste leerjaar: kunst uit Europa
- 2de leerjaar: kunst uit Zuid-Amerika
- 3de leerjaar: kunst uit Azië
- 4de leerjaar: kunst uit Australië
- 5de leerjaar: kunst uit het Midden-Oosten
- 6de leerjaar: kunst uit Zwart-Afrika

Deze leerlijn gold de hele school en er werd ook klasoverschrijdend gewerkt.

- PROJECTDAG: 10 maart 2008

Op de projectdag van 10 maart werden 's voormiddags workshops gegeven voor de twee leeftijdsgroepen: groep 1: 3de kleuterklas, 1ste en 2de leerjaar - groep 2: 3de, 4de, 5de en 6de leerjaar. Elke groep kreeg een achttal eigen en uitbestede workshops aangeboden. Elke leerling kon er twee kiezen. In de namiddag nam de hele school deel aan de 'stoepkrijtactie' van de vzw Mobile School. Daar konden de leerlingen op een kunstige manier met krijt aan de slag rond kinderrechten (= koppeling aan het adventsproject).

- KUNSTSTUNT:

Naast de lessen per klas en de projectdag werd een kunststunt gepland. Elke klas brainstormde in de kring rond een stunt (bv. wereldrecordpoging) die met kunst uit de wereld te maken heeft.

- SCHOOLMUSEUM:

Op het einde van het schooljaar werd het vernieuwde schoolgebouw officieel geopend. Aangezien de school zich ook naar buitenstaanders als een heuse 'wereldschool' wou profileren, werd de school als 'wereldkunstmuseum' ingekleed. De zesdeklassers leidden de bezoekers rond doorheen de verschillende werelddelen waarrond de klassen hebben gewerkt.

tijdstip schooljaar 2007 – 2008

organisator Sint-Michiëlsschool
 Leopold-I-straat 362
 1090 Brussel (Jette)
 Tel. 02/428 68 02
 sintmichielsschool@gmail.com

contactpersoon Geert Van Dam

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

basisonderwijs

“Water: hier en elders”

doelstellingen

De school is al enkele jaren actief op het vlak van duurzame ontwikkeling en het opvoeden van de leerlingen tot wereldburgers. Sinds 2006 heeft de school een uitwisselingsproject met een schooltje in Ibi (Congo) met als doel de leefwerelden van de kinderen bij elkaar te brengen en hen te laten leren van elkaar. Vanaf dit schooljaar werkt de school één specifiek thema uit en koppelt dit aan het Congoproject. Er wordt een themakoffer opgebouwd, die dan uitgewisseld wordt met het schooltje in Ibi. Dit schooljaar opteerde de school ervoor om tijdens hun interculturele weken het thema ‘water’ uit te werken.

educatieve activiteiten

- Tijdens de projectweken werden de leerlingen via verschillende activiteiten met zo veel mogelijk aspecten van water (water hier en in de rest van de wereld, drinkwater, waterverbruik, leven op het water, water in Brussel, de Zenne, kringloop van het water, ...) in contact gebracht:
 - o educatieve uitstappen (vb. Museum van water en fontein in Genval, wandeling door de Zennevallei en langs de Woluwe, bezoek aan waterzuiveringsinstallatie, waterdoecentrum Hidrodoe te Herentals, ...)
 - o uitnodigen van gastsprekers
 - o workshops (interactieve vertelproductie ‘Mevrouw Drupjes’, Het verhaal van de Baobab, workshops door Green Belgium, ...)
 - o wetenschappelijke proefjes, ...
- Tijdens deze projectweken startte elke schooldag met een vervolgtoneel, uitgeschreven en gebracht door de leerkrachten. Alle kinderen en ouders werden uitgenodigd om deze dagelijkse toneelvoorstelling te volgen.
- Er stond op de speelplaats voor alle klassen een groot waterganzen spel waarbij allerlei opdrachtenkaartjes met vragen over water hoorden.
- De school ging ook in op de projectoproep van Green Belgium om met een klas deel te nemen aan het jongerenwaterparlement. In de klas formuleerden de leerlingen voorstellen omtrent waterverbruik en de waterproblematiek, die ze in het Brussels Parlement naar voren mochten brengen.
- In de projectweken wordt getracht de ouderbetrokkenheid te verhogen. Er werd voor hen een infoavond rond water georganiseerd; op het slotfeest zorgden zij voor een buffet met interculturele hapjes, in de refter werd een tentoonstelling opgebouwd met werkbladen, knutselwerkjes, foto's, ...
- De school bezorgde de themakoffer ‘water’ aan het schooltje in Ibi en is benieuwd naar de reacties.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator BSGO 't Regenboogje
 G. Capiaumontstraat 73
 1040 Brussel (Etterbeek)
 Tel. 02/646 22 97
 bs.etterbeek.regenboogje@rago.be
contactpersoon Nancy Nuyts

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

basisonderwijs

“Yallah.com”

doelstellingen

- Komen tot een interculturele uitwisseling tussen een Nederlandstalige Brusselse school en een Marokkaanse school op basis van vakoverschrijdend werken. Dit jaar werden 2 thema's geselecteerd waar beide scholen rond werken: duurzame milieueducatie (water en sanitair) en realistische beeldvorming.
- Creëren van een maatschappelijk bewustzijn bij leerlingen en leerkrachten: respect, gelijkwaardigheid en diversiteit vormen daarbij de basis.

educatieve activiteiten

- De uitwisseling met de Marokkaanse school werd vorig schooljaar opgestart. Via een quiz, uitgewerkt door Green Belgium, werden de activiteiten die plaatsvonden tijdens het schooljaar 2005-2006 geëvalueerd
- In november werd een bezoek gebracht aan een waterzuiveringsinstallatie
- via het bruisend waterspel en Ha₂Oocharme dachten de leerlingen na over hun waterverbruik en het over het belang van water. Ze kregen inzicht in de ongelijke verdeling van watervoorzieningen.
- In januari bezochten de leerlingen de tentoonstelling 'Palmentuinen in Marokko'. Via deze tentoonstelling werd het beeld over Marokko bij de leerlingen verruimd. De leerlingen maakten kennis met enkele typische Marokkaanse gerechten.
- Via het spel 'Blauwland-Geeland' voelden de leerlingen aan dat het moeilijk is om te leven in een land dat je niet begrijpt, en dat anders zijn heel gewoon is.
- Een medewerker van Artsen Zonder Grenzen bezocht in februari de school en vertelde de leerlingen meer over de organisatie en projecten van AZG.
- Via het spel 'Waterdragers in Marokko' ontdekten de leerlingen de problematiek van het 'water dragen': kinderen die elke dag drinkbaar water moeten gaan halen, krijgen minder kansen dan kinderen die dit niet hoeven te doen.
- In april kreeg de school het bezoek van een delegatie van leerkrachten en de directeur van de partnerschool in Marokko. De leerlingen leidden deze delegatie rond in de school en in Brussel
- De leerlingen bezochten in april de tentoonstelling 'Troubled water'
- In juni werd een solidariteitsactie opgezet voor de verbetering van het sanitair in de partnerschool

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator Sint-Gillisschool
 Montenegrostraat 21
 1060 Brussel (Sint-Gillis)
 Tel. 02/538 06 28
 ammox@scarlet.be
contactpersoon Linda De Dobbeleer

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

buitengewoon secundair onderwijs

“Verscheidenheid in België”

doelstellingen

- leerlingen leren het anders zijn van andere leerlingen en culturen respecteren
- leerlingen leren bij over het multiculturele Brussel en België

educatieve activiteiten

- In oktober maakten de leerlingen via een gegidste wandeling door ‘Tochten van Hoop vzw’ op een alternatieve manier kennis met de realiteit van de grootstad Brussel
- In november keken ze naar de film ‘Don Cassablanca’ en leerden zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde normen en waarden.
- In december werd het spel ‘Hanne en Hassan’ gespeeld. De leerlingen ontdekten zo op een plezierige manier dat er culturele verschillen zijn en het zette hen aan om met een open blik te kijken naar andere culturen en er respect voor op te brengen.
- Tijdens de projectdagen in februari werd er klas- en vakdoorbrekend gewerkt rond verscheidenheid in België. De leerlingen gingen in gesprek met Sabah Mahani van de Integratiedienst Leuven. Er werden verschillende films vertoond, ... Op die manier kregen ze inzicht in verschillende aspecten van de Belgische samenleving.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator Bu.S.O. Cardijnschool
 Mathieu Desmarestraat 16
 1020 Brussel (Laken)
 Tel. 02/478 03 33
 cardijnschool@hotmail.com
contactpersoon Griet Sarens

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

Burgerzin

doelstellingen

Het aanscherpen van 'burgerzin' is één van de thema's die in het secundair onderwijs aandacht moet krijgen. Niet alleen is het ontwikkelen van burgerzin één van de vakoverschrijdende eindtermen voor alle graden van het secundair onderwijs, in onze huidige samenleving is het noodzakelijk om bij jongeren de zin voor het democratisch handelen te ontwikkelen. Ook voor de toenemende groep leerlingen uit andere culturen, waaronder een aanzienlijke groep anderstalige nieuwkomers, die minder vertrouwd zijn met een democratische structuur, is een permanente oproep tot burgerzin belangrijk. Daarom werd de zorg voor een blijvende, democratische samenleving reeds jaren geleden in het schoolwerkplan ingeschreven. Tijdens dit project leren de leerlingen, doorheen vakoverschrijdende activiteiten, de vaardigheden verwerven die nodig zijn om kritisch en opbouwend deel te nemen aan het democratisch en maatschappelijk openbaar leven, nu en later. De leerlingen worden zich bewust van de waarde van een democratische besluitvorming. De gevolgen van extremisme, racisme, fascisme en xenofobie worden besproken. De leerlingen maken ook kennis met de mechanismen van het politieke en juridische werkveld, waarbij aspecten zoals macht, overleg, besluitvorming, de democratische instellingen, aan bod komen. Om deze maatschappelijke vorming op een continue manier aan bod te laten komen, wordt het project tweejaarlijks georganiseerd. Hierdoor verwerven de leerlingen in de loop van hun secundaire studieloopbaan een inzicht in de verschillende samenlevingsvormen: de gemeente voor de leerlingen van de 1ste graad, het gewest en de gemeenschap voor de leerlingen van de 2de graad en de federale staat en de Europese Unie voor de leerlingen van de 3de graad.

educatieve activiteiten

De leerlingen werken per graad rond een samenlevingsvorm: de leerlingen van de 1ste graad bestuderen de gemeente, de leerlingen van de 2de graad lichten de gewestelijke dienstverlening door en maken kennis met het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en, de leerlingen van de 3de graad onderzoeken de Federale en Europese besluitvorming.

De leerlingen en leerkrachten werkten het project uit, rekening houdend met de actualiteit. In alle klassen wordt aan de hand van een projectmap, zowel in de lessen als aan de hand van thuisopdrachten, rond het thema gewerkt.

1ste graad: de gemeente

- op de startdag maakten de leerlingen van de eerste leerjaren een rondrit door Anderlecht; geografische en historische aspecten werden bestudeerd en de bevolkingsstructuur werd toegelicht. Op het gemeentehuis kregen ze uitleg over het gemeentebestuur. De leerlingen van de tweede leerjaren bezochten de verschillende gemeentediensten (bevolking, openbare werken, ruimtelijke ordening, burgerlijke stand, politie, ...) van de gemeenten Anderlecht, Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw
- tijdens de projectdagen: atelierwerking, een rollenspel: de verkiezing van een jongerengemeenteraad die door de burgemeester of een schepen van Anderlecht officieel werd geïnstalleerd. Een eerste jongerengemeenteraad vond plaats met een confrontatie met de gemeenteraadsleden van Anderlecht.

2de graad: het gewest, de gemeenschap

- op de projectdagen bezochten de leerlingen diensten en organisaties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Vlaamse Gemeenschap: o.a. de sociale woningbouw, het openbaar vervoer, TV-Brussel, de Stadskrant, de Haven van Brussel, de dringende hulpverlening, ...
- een ontmoeting met gewestelijke mandatarissen: tijdens een rollenspel in het Brussels of het Vlaamse Parlement: onder het voorzitterschap van een Nederlandstalig Brussels parlementslid 'speelden' de leerlingen een openbare zitting, stemmen over een ontwerp van decreet, ...

3de graad: de Federale en Europese structuren en besluitvorming

- de thema's werden in overleg met de leerlingen bepaald.
- op de startdag bezochten de leerlingen het hoofdkwartier van verschillende politieke partijen
- de leerlingen legden hun visie vast onder de vorm van een wetsvoorstel. Alle wetsvoorstellen werden met de leerlingen en met een vertegenwoordiger van de democratische partijen besproken
- voor de leerlingen van het BSO en het TSO kwamen specifieke thema's aan bod. Zo bezochten de leerlingen van het TSO o.a. het Europees parlement, waar zij een gesprek hadden met minstens één Belgisch Europees parlementslid. De leerlingen van het BSO werkten o.a. rond de thema's justitie, veiligheid en verdraagzaamheid. Zij ontvingen een advocaat in de klas, bezochten het Justitiepaleis, Breendonk of de Dossinkazerne.

Alle educatieve activiteiten worden nadien verder verwerkt tijdens de lessen.

tijdstip	schooljaar 2007 – 2008	
organisator	Sint-Guido-instituut	
	Dokter Jacobsstraat 67	
	1070 Brussel (Anderlecht)	
	Tel. 02/521.60.10	Fax 02.527.12.36
	directie@sgi-anderlecht.be	
contactpersoon	Piet Vandermot	

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Verkeer verkeert verkeerd”

doelstellingen

het jaarthema "Verkeer Verkeert Verkeerd" is een overkoepelende mantel die verschillende aspecten van wereldburgerschap en milieu omvat zoals transport van goederen, van mensen en van kennis

- hoe ga je om met intermenselijk en intercultureel verkeer, dat in onze samenleving complex geworden is door de snelle ontwikkeling van de technologie?
- kennisverkeer, communicatie en technologie
- achterhalen van redenen en zoeken naar oplossingen voor wat fout loopt in de wereld, zowel in de eigen leefwereld als op wereldvlak
- de liefde (zowel binnen menselijke relaties, als naar de wereld toe)

samengevat: hoe omgaan met, zich bevinden en bewegen in onze moderne multiculturele samenleving

educatieve activiteiten

vanuit de vakken wordt dit thema als uitgangspunt genomen. Er gebeuren verschillende activiteiten, zowel in de lessen als via projecten (vb. schrijf-ze-vrijdag, actietheater Bana Congo, veilig verkeer in mijn gemeente ...) gedurende het hele schooljaar, over de drie graden heen. Tijdens de projectweek van 16 tot 18 april worden deze thema's voor alle leerlingen extra in de verf gezet. Voor de activiteiten wordt bewust gekozen voor actieve workshops. Hiervoor wordt o.a. beroep gedaan op Nelson Hoedekie, de Integratiedienst Leuven, Oxfam Solidariteit en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. De uiteindelijke apotheose vindt plaats op de opendeurdag van de school op 18 mei, waar de resultaten van alle projecten en activiteiten in de kijker worden gezet.

tijdstip schooljaar 2007 – 2008

organisator KTA Jette
 Léon Theodorstraat 80
 1090 Brussel (Jette)
 Tel. 02/425 92 33
 kta.jette@rago.be
contactpersoon Joke Deplae

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

"De wereld rondom ons"

doelstellingen

- de school is multicultureel met heel wat anderstalige nieuwkomers. Er wordt veel gewerkt rond het leren kennen van onze Belgische samenleving. De leerlingen weten meestal wel veel over hun eigen culturele achtergrond, maar de wereld daarbuiten lijkt soms wel onontgonnen terrein. Natuurlijk wordt eraan gewerkt tijdens de lessen, maar met dit wereldburgertraject wil de school dit proces intensifiëren, zodat hun blik op de wereld verruimt.
- de school nam de vorige jaren heel wat initiatieven gekaderd in het principe van "brede school". Er is ook hard en met wisselend succes gewerkt rond leerlingeninspraak en ouderparticipatie. In onze huidige geglobaliseerde samenleving moet een school echter ook een mondiaal project kennen.

educatieve activiteiten

- van 7 tot 18 april is er een tweeweekse rond eerlijke handel: in de lessen (MAVO, PAV, economie, wiskunde, LOP,...) wordt hierover gewerkt aan de hand van video's, ICT, spelvormen ... (educatief materiaal aan te kopen bij OXFAM). 's Middags verkopen de leerlingen producten afkomstig uit de OXFAM-wereldwinkel of die in de les PLO gemaakt zijn. Op het einde van de weken is er een klasoverschrijdend slotspel, Air-Game, dat ontleend wordt bij het documentatiecentrum van Kleur Bekennen
- tijdens de middagspeeltijden maken de leerlingen kennis met sporten en activiteiten uit andere culturen: cricket (2 leerlingen uit Pakistan maken de anderen wegwijs in dit in hun land waanzinnig populaire spel), ultimate frisbee en boomerang (set gehuurd bij VGC) en Marokkaanse dans
- zeeklassen (29-30 mei): met o.a. een educatieve wandeling die ingaat op de fauna en flora aan onze kust en een bezoek aan SeaLife waar de leerlingen niet alleen kennismaken met zeedieren over de hele wereld, maar ook met de globale problematiek van milieuvervuiling. De nadruk wordt vooral gelegd op de natuurpracht en natuurproblemen van onze wereld
- 5 juni: multiculturele dag: de leerlingen maken op een ludieke, educatieve, manier kennis met activiteiten uit verre landen: capoeira, Afrikaans koken, graffiti, samba batacada (de eerste 4 activiteiten worden begeleid door "De Notenboom") en een Marokkaans theemoment, georganiseerd door de leerlingen en hun ouders
- in de lessen wordt ingegaan op mondiale thema's aan de hand van educatief materiaal (vb. de lesbrieven van Wereldreis of het magazine SAMSAM), internetopdrachten, videofragmenten ... In de lessen voeding zal extra aandacht gegeven worden aan recepten uit andere culturen. Dit kan gegeven worden door leerlingen zelf of door ouders.

tijdstip schooljaar 2007 – 2008

organisator Heilig Hartcollege
Landsroemlaan 126
1083 Brussel (Ganshoren)
Tel. 02/426 86 45
h.hartcollege.ganshoren@skynet.be

contactpersoon Thijs Van Schoonlandt

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Jij en ik ... wij!”

doelstellingen

de school wil de leerlingen begrip bijbrengen voor andere culturen en hen er in onderdompelen. Ze weten vaak onvoldoende waar anderen mee bezig zijn.

educatieve activiteiten

- tijdens de lessen PAV krijgen de leerlingen een eerste bad in andere culturen. Ze maken kennis met verschillende wereldgodsdiensten. Ze kunnen deze situeren binnen de wereld, een aantal belangrijke gebeurtenissen situeren binnen de tijd en een verband leggen tussen de symboliek binnen verschillende godsdiensten.
- via een groepswork, het bekijken van een video en het bezoek van vluchtelingen op school krijgen de leerlingen een inzicht in de problematiek van de vluchtelingen.
- de projectweek staat volledig in het teken van integratie van de verschillende culturen. Een greep uit de activiteiten die zijn doorgegaan: Hapjes uit de wereld van IVCA (het Intercultureel Vrouwencentrum Antwerpen), een themazoektocht vluchtelingen door School Zonder Racisme, de Andere Balkant door Balkanactie

tijdstip schooljaar 2007 – 2008

organisator Don Bosco Technisch Instituut
Guldendallaan 90
1150 Brussel (Sint-Pieters-Woluwe)
Tel. 02/771 99 62
don.bosco@vgc.be

contactpersoon Marilou Kokke

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Respect geeft effect”

doelstellingen

Op de school leven leerlingen van verschillende culturen samen. De school wil hen respect bijbrengen van en voor iedereen gedurende het hele schooljaar. Tijdens de projectweek leerden de leerlingen ook minder gekende culturen kennen en respecteren. Ook respectvol omgaan met de natuur kwam aan bod.

educatieve activiteiten

- in januari werd op vraag van de milieuwerkgroep aandacht besteed aan het milieu. De hele school keek naar de film ‘An inconvenient truth’ van Al Gore. De voor- en nabespreking werd verzorgd door de klastitularissen, elk volgens hun eigen creativiteit
- in februari werden de leerlingen aangemoedigd om deel te nemen aan de ‘dikke truiendag’
- in februari vond de projectweek plaats waarbij het leren kennen van aspecten uit andere culturen centraal stond. Gedurende een hele week werden zoveel mogelijk lessen in een aangepast kleedje gestoken, d.w.z. dat de meeste leerkrachten in hun lessen aandacht besteedden aan respect. De school stelde voor elke leerling een lesbundel samen. Op de slotdag kregen de leerlingen workshops aangeboden, waarbij een aspect van een cultuur uit elk continent belicht werd
- er was ook een evaluatiemoment voorzien. De leerlingen evalueerden in kleine groepjes en aan de hand van een vragenlijst de themaweek en de activiteiten van de doedag.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007 (januari, februari 2007)
organisator Sint-Pieterscollege
 Leon Theodorstraat 167
 1090 Brussel (Jette)
 Tel. 02/426 85 15
 aso@sint-pieterscollege.be
contactpersoon Els Fasseel

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Spiegelen”

doelstellingen

- leerlingen gaan op zoek naar een beeld van zichzelf, de school, de wereld
- via deze beelden wordt er een beter en dieper inzicht verworven in de onderlinge afhankelijkheid van mensen en samenlevingen in de wereld.

educatieve activiteiten

- op de startdag in september werd een eerste vak- en graadoverschrijdende activiteit ‘Brussel in de spiegel’ voorzien. Via doe-activiteiten leerden de leerlingen hun burens in Brussel beter kennen en ze als potentiële verrijking ervaren.
- in oktober leerden de leerlingen de problematiek van kindvluchtelingen kennen en bouwden er een tentoonstelling en een gezelschapsspel rond. Ze namen deel aan de ‘Schrijf-ze-VRIJdag
- tijdens het feest van Maria Boodschap keken ze naar een maatschappij-kritische film waarin de hele school een spiegel voorgehouden werd
- doorheen het schooljaar werden de leerlingen uitgenodigd om de projectdag mee uit te werken
- tijdens de projectdag ‘Spiegelen’ op 27 april gingen er tal van workshops, bezoeken, debatten en muzisch-creatieve ateliers door:
 - o bezoek aan het Fort van Breendonk
 - o bezoek aan de wereldwinkel
 - o kennismaking met de mobiele school
 - o workshop ‘In de ban van Iran’ (Integratiedienst Leuven)
 - o Komkommer en kwel (Studio Globo)
 - o ...

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator Maria-Boodschaplyceum
 Moutstraat 22
 1000 Brussel
 Tel. 02/506 89 20
 mabo@skynet.be
contactpersoon Gina Roelants

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Brusselen”

doelstellingen

- de leerlingen ontdekken, onderzoeken, beleven, ... de verscheidenheid in een stad. Wat is diversiteit en hoe gaan we er mee om? Ze merken dat problemen als armoede of vluchtelingen geen ver-van-mijn-bedshow zijn. Ook het positieve aspect van diversiteit wordt belicht, zoals de verschillende culturen die elkaar ontmoeten in muziek of dans
- vanuit het project 'Proeftuinen: Brede school' leren de leerlingen Brussel kennen in al zijn facetten
- de leerinhouden van enkele algemene vakken worden op een creatieve manier naar de leerlingen gebracht. Op die manier worden onderwerpen beter opgenomen.

educatieve activiteiten

Via wandelingen en workshops ontdekten de leerlingen de diversiteit van Brussel. Een greep uit de activiteiten die aan bod zijn gekomen:

- verschillende wandelingen door Brussel: EU-wijk, Matongé, de Zavel en de Marollen, Molenbeek
- vluchtelingenspel (School Zonder Racisme)
- verschillende museumbezoeken
- Afrikaanse dans en muziek (Slagroom tegen verzuring)
- theatervoorstellingen, ...

In verschillende lessen kwam het thema aan bod: aardrijkskunde, algemene verbale vorming, ...

De evaluatie gebeurde in verschillende lessen: audio, drama, aardrijkskunde, Frans, Engels en in de levensbeschouwelijke vakken

tijdstip schooljaar 2006 – 2007 (12 tem 16 februari 2007)
organisator Kunsthumaniora Muziek en Woord
 Chrysantenstraat 26
 1020 Brussel (Laken)
 Tel. 02/502 05 04
 kh.brussel@rago.be
contactpersoon Ann Raats

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Een andere horizon: Marokko”

doelstellingen

- de school heeft een diverse leerlingenpopulatie. Een groot aantal leerlingen heeft Marokkaanse wortels. Vanuit deze vaststelling wil de school een andere blik werpen op Marokko
- aandacht besteden aan verschillende lokale projecten die actief meehelpen aan de opbouw van de samenleving in Marokko

educatieve activiteiten

- doorheen het schooljaar werd Marokko gedurende verschillende dagen belicht, en meer specifiek het intercultureel samenleven, met een sterk accent op multi-religiositeit
- in september brachten de leerlingen een bezoek aan verschillende begraafplaatsen te Ieper, met speciale aandacht voor slachtoffers en soldaten uit verschillende landen en met verschillende religieuze achtergronden. De leerlingen onderzochten hoe deze soldaten aan het front in de Westhoek terechtkwamen
- van 30 oktober tot 3 november 2006 ging in Brussel een Internationaal Congres voor Evangelisatie door. Het Imelda-Instituut was verantwoordelijk voor het programma van de 17- tot 30-jarigen. Er werden tijdens die week verschillende ateliers georganiseerd:
 - o Over & Weer (vragen van en aan christenen en moslims)
 - o armoede uitsluiten in de grootstad
 - o vrijwilligerswerk in Marokko met een getuigenis, ...
- twee leerlingen van de opleiding Jeugd- en Gehandicaptenzorg met Marokkaanse roots deden van januari tot maart hun stage in het opvangtehuis Horizon in Marokko
- op 12 februari ging in de school de mondiale dag ‘Een andere horizon: Marokko’ door. De hele school werd via verschillende ateliers een volledige dag ondergedompeld in de leefcultuur van Marokko.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator Imelda-Instituut
 Moutstraat 19-23
 1000 Brussel
 Tel. 02/511 06 53
 secretariaat@imelda-instituut.be
contactpersoon Angelique Hoogstoel

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Projectdag mondiale vorming”

doelstellingen

Via het project heeft de school gewerkt aan de vakoverschrijdende eindtermen burgerzin en sociale vaardigheden

educatieve activiteiten

De leerlingen namen deel aan 4 workshops en 2 verwerkingsopdrachten.

De workshops werden verzorgd door diverse organisaties:

- Jongeren in Afrika (Geneeskunde voor de Derde wereld),
- Racisme (RIC Foyer),
- Pesten en Weerbaarheid (Jeugd en Vrede)
- Djembé (Emilien)

De verwerkingsactiviteiten bestonden uit het opvoeren van een rollenspel over het thema racisme of pesten, het schrijven van een verhaal over deze thema's, ...

De evaluatie gebeurde aan de hand van een evaluatiefiche waarbij gepeild werd naar opgedane kennis, vaardigheden en attitudes.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007 (13 maart 2007)
organisator Hoofdstedelijk Atheneum Karel Buls
 Bonekruidlaan 88
 1020 Brussel (Laken)
 Tel. 02/266 11 00
 sandra.denies@brunette.brucity.be
contactpersoon Sandra De Nies

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

“Recht op voedsel”

doelstellingen

Vertrekkend vanuit de eerste millenniumdoelstelling “Honger en armoede in de wereld halveren tegen 2015” onderzocht de school de structurele oorzaken van honger. Dit werd vertaald naar het recht van lokale boeren en staten om hun markten af te schermen tegen het dumpen of invoeren van goedkope producten. Anderzijds besteedde de school ook aandacht aan duurzame voedselproductie.

educatieve activiteiten

- tijdens de leerlingenraad van september werd het project voorgesteld aan de leerlingen en werd er een klankbordgroep opgericht
- in oktober kwam tijdens ‘De week van de smaak’ de ui, dit jaar bij 11.11.11 hét symbool van de campagne, aan bod. In de les godsdienst werd het campagnethema gesitueerd binnen de millenniumdoelstellingen
- op een personeelvergadering in november kregen de leerkrachten een introductie van het thema ‘Recht op voedsel’ door Evie Vandevyvere van de jongerenwerking van 11.11.11. Ze maakten kennis met de lesmap ‘Recht op voedsel’ en de massafolder ‘het verhaal van de ui’
- op 15 november ging op school de mondiale projectdag door. Doorheen verschillende workshops (11.11.11-jongerenwerking, Wannes’ Verteltheater, Centrum Informatieve Spelen, ...) en via video’s en documentaires werden de leerlingen ondergedompeld in het thema
- op 30 maart was er een vastenvoettocht waarbij de leerlingen opkwamen voor ‘recht op voedsel’ voor iedereen
- op het einde van het schooljaar werd het traject door leerlingen, leerkrachten en directie geëvalueerd.

tijdstip schooljaar 2006 – 2007
organisator Sint-Guido-Instituut
 Dokter Jacobsstraat 67
 1070 Brussel (Anderlecht)
 Tel. 02/521 60 10
 directie@sgi-anderlecht.be
contactpersoon Bart Van der Smissen

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs (ASO)

Spiegelen

doelstellingen

Er werden spiegels opgesteld om op zoek te gaan naar het zelfbeeld, de school, de wereld. Op deze weerspiegeling werd gereflecteerd: wat zien we, waarom zien we wat we zien, interpreterden we het beeld op een correcte wijze, hoe verhielden de beelden zich. Via deze beelden verworven de leerlingen een beter en dieper inzicht in de onderlinge afhankelijkheid van mensen en samenlevingen in de wereld.

educatieve activiteiten

- het project werd in gezamenlijk overleg tussen de leerlingen, de leerkrachten en de ouders voorbereid en uitgewerkt
- de eerste vak- en graadoverschrijdende activiteit 'Brussel in de Spiegel' vond plaats tijdens de startdag op 15 september 2006: voor elke klasgroep werd een activiteit voorzien om de burens in Brussel beter te leren kennen en als een potentiële verrijking te leren ervaren
- op 20 oktober vond een 'Schrijf-ze-Vrij-dag'-activiteit, in het kader Amnesty International plaats
- het thema kwam, gedurende het hele jaar aan bod, tijdens de dagelijkse lespraktijk, in doorlopende projecten, in verschillende vakken, ...
- tijdens de projectdag 'Spiegelen' werden verschillende educatieve activiteiten gepland: workshops, studiebezoeken, debatten, muzisch-creatieve ateliers, ... rond de verschillende deelthema's.

tijdstip schooljaar 2006-2007
organisator Maria Boodschaplyceum
 Moutstraat 22
 1000 Brussel
 Tel. 02/506.89.20
 mabo@skynet.be

Fax 02/513.84.80

contactpersoon Marleen Metens

maatschappelijke vorming, burgerzin, diversiteit

secundair onderwijs

Oost-Europa, gezondheidsdagen, sociale vaardigheden en burgerzin

doelstelling

- basiswaarden zoals solidariteit, rechtvaardigheid, ... op een indringende en actieve wijze aanbrengen bij jongeren
- jongeren de kans geven zelf initiatief te nemen en ateliers en activiteiten uit te werken
- jongeren bewust maken, sensibiliseren en aanzetten tot engagement
- jongeren stimuleren om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

educatieve activiteiten

Alle klassen werkten in principe vanuit een eigen invalshoek binnen het algemene thema. Soms werkten verschillende klassen samen. Elke klas bepaalde zelf, in samenwerking met de (klas)leerkracht wat ze tijdens de projectdagen gingen doen. Per graad verfienden en ondersteunden de graadcoördinatoren het totaalprogramma. Verschillende vakoverschrijdende activiteiten en klassenoverstijgende projecten kwamen aan bod. Enkele voorbeelden:

- studie-uitstappen
- toneelvoorstelling op school
- film + bespreking
- sprekers en uiteenzettingen
- lessen door leerlingen van de 2e graad voor eerstejaars
- informatieve spelen
- ervaringsgerichte activiteiten
- fotobewerking
- sportactiviteiten: voettocht, duatlon, fietstocht, ...

tijdstip schooljaar 2006-2007
organisator Jan-van Ruusbroeckcollege
 Forumlaan 4
 1020 Brussel (Laken)
 Tel. 02/268.10.36 Fax 02/262.2948
 veronique.thielemans@ruusbroec.be
contactpersoon Veronique Thielemans